

РОЛЬ ФАНТАЗІЇ В ІГРОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Провідним видом діяльності у дітей дошкільного віку є гра. Будучи головною формою вияву активності дитини, вона є основним засобом пізнання зовнішнього світу, відображенням його у формі відчуттів, сприймання, уявлень [4].

Відомий педагог А.С. Макаренко, ще у свій час зазначав, що гра відіграє важливе значення особливо на ранніх етапах розвитку дитини, наголошуючи на важливості виховання дитини за допомогою гри» [1].

У своїй ігровій діяльності дошкільники пізнають світ, розвивають прагнення до дій, мотивацію й моральність у людських відносинах (терпіння, взаємодопомога, чесність, взаєморозуміння тощо). За допомогою гри у них зароджується бажання ставати дорослішим – робити щось значиме для суспільства. Наприклад, стати: лікарем, щоб лікувати, будівельником, щоб будувати, вчителем, щоб навчати, здійснювати героїчні вчинки тощо. У грі розвивається керування своєю поведінкою – підлаштування своїх дій у ролі, осмислення потрібності правил, розвиток волі, створення правил. Гра допомагає долати егоцентризм у дітей – за допомогою цього дитина розвиває розуміння другої сторони, й підлаштовуючись стає на іншу сторону. Здійснюється розвиток розумових дій: розвивається логіка в діях, попередні задуми, контроль, планування, відбувається розвиток уваги, уяви, пам'яті [2].

У процесі розвитку дошкільників їх ігрова діяльність стає більш цілеспрямованою, ігри набувають стійкішого характеру, одній меті можуть відповідати декілька ігор. В процесі гри і проявляються, і формуються всі психічні процеси та властивості дітей, їх уважність, спостережливість, вдумливість, наполегливість, рішучість, сміливість, поступово відточуються уміння, навички, здібності. Також в грі відбувається не лише психічний, а й фізичний розвиток дітей, розвиваються фізична сила, спритність, швидкість і точність рухів. Можна говорити про те, що у грі формуються моральнісні якості особистості дитини, зокрема такі якості, як колективізм, дружба, товаришування, правдивість, чесність (чи брехливість) тощо. Ігри серед однолітків для дошкільнят – важлива складова їх підготовки до школи, дошкільного навчання [3].

При цьому, невід'ємним елементом організації ігрової діяльності дитини є уява, а важливою умовою вільного виявлення творчих можливостей і здібностей – фантазія. Так, наприклад, уявляючи себе солдатом, дитина відповідно до цього, вибудовує власну поведінку. Віддає рапорт, зображує танк й себе у ньому тощо. Тобто, зіставляє чужу й свою поведінку в уявній ситуації із поведінкою персонажа у реальності. Разом із цим, рольові ігри дають дитині можливість проявляти й закріплювати такі важливі якості особистості як: сміливість, відвагу, ініціативність, рішучість тощо. Дитина навчається робити необхідні оцінки й порівняння [4].

На основі викладеного, можемо зробити висновок, що фантазія відіграє важливу роль в ігровій діяльності дитини дошкільного віку. Адже, саме фантазія є головною умовою засвоєння дітьми суспільного досвіду. Неправильна фантастична координація речей сприятиме усвідомленню закономірних зв'язків між предметами у їх пізнавальній діяльності.

Список літератури

1. Випасняк А. Педагогічна спадщина А.С. Макаренка : виклики сучасності та актуальність у соціокультурній сфері суспільства/ А. Випасняк // Витоки педагогічної

майстерності, 2013. – Вип. 11. – С. 80-85.

2. Вікова психологія [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: https://pidruchniki.com/1584072027740/psihologiya/vikova_psihologiya

3. Максименко С.Д. Загальна психологія [Електронний ресурс] / С.Д. Максименко та ін. – Режим доступу до сайту:

https://pidruchniki.com/158407208622/psihologiya/zagalna_psihologiya

4. Навчання і виховання дітей дошкільного і молодшого шкільного віку : актуальні питання теорії і методики / За заг. ред. О.О. Максимової, М.А. Федорової. – Житомир: ФОП Левковець, 2016. – У 2-х ч. – Ч. I. – 216 с.

*Науковий керівник: Подкопасва Ю.В.,
канд. психол. наук, доцент*

